

ЧАС_8– Подељена пажња

Трајање	45 минута
Материјал	За цело одељење : <ul style="list-style-type: none">• Радни лист 16 (одштампани у А3 формату или пројектован на интерактивној табли)
Циљеви	<ul style="list-style-type: none">• Омогућити ученицима да размисле о потешкоћама које прате истовремено решавање више задатака• Омогућити ученицима да размисле о чињеници да пажња има своје границе и да можемо „повести рачуна о својој пажњи“•
Радне компетенције	<ul style="list-style-type: none">• Практиковање истраживачког приступа : посматрање, постављање питања• Манипулација и експериментисање, формулисање хипотезе и њено тестирање, аргументација• Размена мишљења, постављање питања, доказ свог тврђења или става• Читање, интерпретација
Кључне речи	<ul style="list-style-type: none">• Пажња

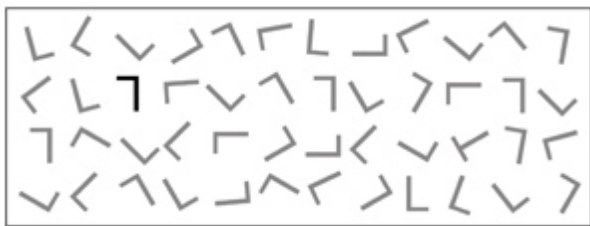
Почетно питање

Наставник подсећа на оно што је научено на претходном часу у вези пажње и неопходног напора који је потребно уложити да би се остало концентрисано и да се не препустимо дистракцији. Поставља питање ученицима „да ли можемо истовремено обратити пажњу на више ствари?“ који ће своје одговоре написати у експерименталну свеску. У одељењу се развија дебата а наставник пише идеје ученика на табли. Неки мисле да је то могуће, а други да није. Наставник тражи да наведу аргументе с примерима из свог свакодневног живота. Дебата се наставља, и неки кажу да су способни да „*прате аутомобиле возећи бицикл*“, „*гледају телевизију и раде своје задатке*“, „*слушају музику и уче своје лекције*“, *итд.*; други, пак, примећују да „*не чују шта наставник каже када разговарају са својим суседом*“, „*ако је телевизор укључен, онда није могуће добро решиити задатке*“, „*ако слушамо музику шетајући улицом, онда не чујемо аутомобиле*“, *итд.* Листу ових примера, наставник представља на табли.

Активност : подељена пажња

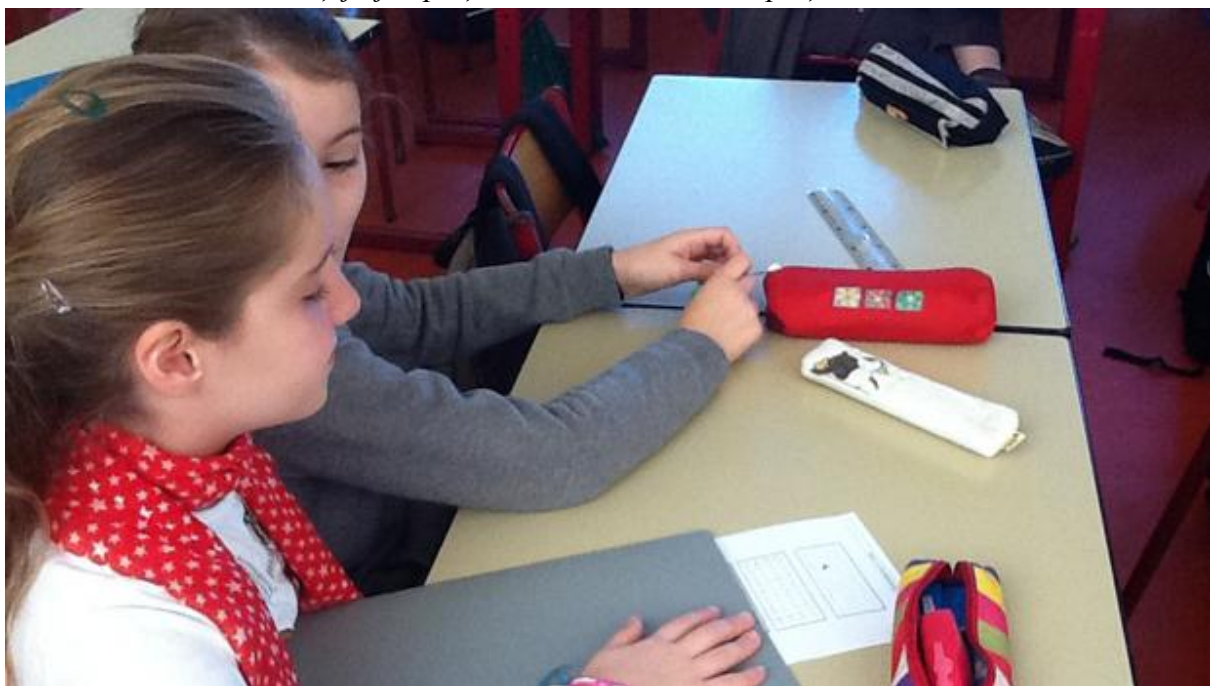
Наставник предлаже одељењу да замисли један експеримент с циљем да се сазна нешто више о овом проблему. Ученици добијају лист с три једноставна задатка која би требало да реше, а наставник их пише на табли. На пример :

- лупкајте у ритму руком по столу („тап-тап-тап-тап...“);
- посматрајте слику и пронађите у њој уљеза (Т у средини коју чине L) На [Радном листу 16](#) који наставник ставља на таблу ;
- слушајте читање текста и избројте број имена цветова.

Текст :

*„У мојој баштици, у близини бунара и клупе
расту бели љиљани с префињеним парфемом.
од априла до јула, цвета ђурђевак а
акација је процветала изнад мале барице.“*

Наставник затим пита ученике : *„како, по вашем мишљењу, проверити да ли је могуће истовремено успешно радити две или три ствари ? Можете користити задатке написане на табли.“* Ученици дебатују и дају своје предлоге. На пример, могу да сугеришу реализацију једног или више од понуђена три задатака : прво један, затим два заједно, а потом и три истовремено.

Педагошке напомене

- Наставник ће помоћи ђацима да размисле о неопходности идентификације мере „успешности“, ако они сами не размишљају о томе. Могуће је посматрати да ли је задатак комплетан или не, али се могу и бројати грешке или мерити време утрошено за решавање задатка (када број грешака и време утрошено на задатак расте, онда се сматра да је успех слабији).
- Наставник би могао да сугерише да исти ђак не ради поново исти задатак , јер понављање омогућује аутоматско решавање задатка.

Ученици бележе у своје експерименталне свеске : задатке, услове експеримента (на пример : задатак 1, задатаке 1+2, задатке 1+3, задатке 1+2+3), оног ко ове услове реализује. Затим бележе да ли је задатак 1 успешно комплетиран (евентуално за које време, с колико грешака) ; да ли су два задатака (задаци 1+2) успешно комплетирана, итд.

Педагошка напомена

Наставник може да предложи ученицима да добијене резултате представе у оквиру неке табеле, пре него што пређу на њихову дискусију. На пример :

	Задатак 1	Задатак 1+2	Задатак 1+2+3	...
Ученик 1	успешно			
Ученик 2		неуспешно		
Ученик 3			неуспешно	
Ученик 4	успешно			
Ученик 5		успешно	неуспешно	
...				

Прикупљање резултата експеримента

Одељење приказује своје резултате, експеримента поновљеног више пута, са више ученика, које су ученици забележили у експерименталним свескама. Констатује се, на пример, да је ученик успео да уради први задатак, понекад и други а да трећи није ни покушао, или пак да није урадио ни један од задатака : *„када се број решених задатака повећава, онда је сасвим природно да је врло мали број, или их уопште нема, оних који су реализовали сва три задатка, јер је тешко концентрисати се на више задатака истовремено“*.

Ово је и добра прилика да се дође до неког уопштавања, уз помоћ наставника, у вези тог проблема, односно : *„импресије да смо у могућности да радимо две ствари истовремено“* што најчешће није случај. На пример *„када ми, током наставничког предавања, причамо, онда део његовог излагања нисмо чули, па зато морамо да прекинемо с међусобном причом и концентришемо се на слушање предавања“*, *„када радимо задатаке а телевизор је укључен, дешава се да због погледа на екран прекинемо нашу концентрисаност на задатак, па када се поново окренемо задатку морамо да направимо напор усмерен на концентрисање на рад који смо прекинули“*. Наставник, овим питањима, доводи ученике у ситуацију да схвате да ми у реалности, када покушавамо да се концентришемо на два задатак истовремено *„ пребацујемо“* нашу пажњу с једног на други задатак, односно радимо их *„наизменично“*. Ученици све више, за овакве ситуације, користе реч *„switcher“*.

Педагошка напомена

Функционисање нашег мозга када решавамо више задатака, наставник може да илилиструје коршћењем дирке „пауза“ на DVD : *„ако током гледања филма морамо за тренутак да с неким поразговарамо, онда је поребно да зауставимо филм наредбом „пауза“, јер ћем, у супротном случају, изгубити један његово део и више нећемо бити у стању да га пратимо“*. Последице овог ће бити више утрошеног времена на гледање филма. Иста ствар је с бројним ситуацијама у свакодневном животу, на пример : *„ако радимо задатак пред укљученим телевизором, онда наизменично гледамо телевизију и*

радимо задатак, па је утрошак времена већи али и ризик да направимо већи број грешака“.

Током дебате је могуће доћи да закључка да се, ипак, неке комбинације лакших активности могу да реализују заједно. На пример, хватање неког ритма је врста геста који се врло брзо реализује аутоматски, а пошто се то оствари онда је могуће додати и неки задатак који захтева пажњу.

Закључак, забелешке

Одељење приказује добијене резултате и заједнички извлачи закључак који се пише на табли и у експерименталне свеске. На пример :

„Није могуће усредсредити пажњу на више активности истовремено, сем ако неке од њих нису аутоматске. Ми врло често имамо утисак да радимо две ствари истовремено, али у том случају користимо више времена уз ризик да направимо велики број грешака “

Допринос „Повељи за боље коришћење екрана“

На крају овог часа одељење пише заједничку препоруку коју додаје „Повељи за боље коришћење екрана“ и дописује на постеру који виси на зиду у одељењу још од уводног часа. На пример :
„Да би нешто добро урадили морамо да избегнемо дистракцију : испред екрана или не, потребно је бити концентрисан само на једну ствар.“